

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

13e jaargang - nr. 5
mei 1968
verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126 Brussel 1. Tel. 02/18.68.20
PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. em. Dr. C. Heymans, Erevoorzitter
Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter
Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter
Dr. S. Dessers, 2e ondervoorzitter
Lic. H. Aelvoet, sekretaris
Dr. R. de Beule, sekretaris-verslaggever
Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redactieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouv Antwerpen
Mr. P. Bauters, gouv Brabant
Dr. B. Hermans, Campinia Academica
Ir. F. Hendrickx, gouv Limburg
Lic. J. Soenen, gouv Oost-Vlaanderen
Dr. A. van Lerberghe, gouv West-Vlaanderen

Een te verbouwen huis is het huidige België

Het is een noodzakelijke en dringende taak. Met het oog op die verbouwing past het enkele fundamentele begrippen en direktieven te formuleren.

Wij stellen het VOLK boven alles.

Ook boven de Staat en zijn voorbijgaande vormen.

Wij misprijzen een volk dat te veel inschikkelijkheid betoont ten opzichte van de tekorten van het Beleid.

De staatsvorm is niet iets heiligs.

Hij is een kunstmatig geestesprodukt, soms in strijd met de natuurwetten, en afhankelijk van de politieke wisselvalligheden.

De Staat moet bestaansredenen en doelstelling ontleen aan het VOLKSbestaan.

De Staat bestaat voor het Volk.

Het doel van het Volk is zijn zelfbehoud, de ontwikkeling van zijn eigen leven, teneinde het hoogst mogelijke levenspeil te bereiken.

De Staat is „MIDDEL” tot het verwezenlijken van dat zelfbehoud, die zelfontwikkeling en die hogere beschaving.

De Staat is iets toevalligs: men kan de staatsvorm maken zó of anders. Hij wordt „gemaakt”, „georganiseerd”, maar een volk of een natie (het van zichzelf bewuste volk) maakt men niet. Men organiseert het niet. Zoiets groeit vanzelf, zoals een boom, die ook niet gemaakt wordt.

Volkseenheid is het werk van God, of van de Natuur, indien het begrip God afschrikt. Politici die deze stelling niet aanvaarden, moeten geweerd worden.

De Staat heeft plichten te vervullen tegenover de Natie. Vervult de Staat die plichten niet, dan heeft de Natie

het recht het Beleid daartoe te dwingen; want de Staat vindt zijn doel in het bestaan van het Volk.

De Staat heeft het recht niet de welvaart en de culturele ontwikkeling van het Volk te belemmeren door balsturigheid, nalatigheid of onverschilligheid. De staatsorde is slechts goed in zoverre zij het volksheil dient.

Komt zij aan haar zending tekort, dan moet de staatsorde hervormd worden. Niet het Volk moet zich neerleggen bij de tegennatuurlijke gedragingen van een Staatsbeleid. Wel moet de staatsorde de natuurlijke zending van de Natie helpen te vervullen.

Het bijzonder Belgisch geval

Aan een werkdocument van het V.V.A., opgesteld op 14 december 1966, ontleen we wat volgt.

Er is de Staat waarvan de bevolking is samengesteld uit verschillende naties. Die Staat moet een bijzondere toewijding voeden ten gerieve van de verscheidene kultuursferen, gesproten uit de diversiteit van de volkswezens.

In dergelijk geval moet het staatsbeleid

- uit al zijn macht **weren** al wat zweemt naar een staatsordening, gekenmerkt door de **miskennis** van wat mag geheten worden: het „**eigen recht**” van de „**NATIES**”;
- uit al zijn macht die „nationale” rechten beschermen en alle voorwaarden scheppen waardoor het leven van een natie tot de rijkst mogelijke bloei komt;
- uit al zijn macht een staatsordening in het leven roepen en in stand houden die niet van bovenaf gekreëerd en opgelegd wordt door een konventio-

neel gezagsklikke en zijn beperkte uitstraling, maar die gegroeid is uit de politiek-vormende kracht van de volkeren zelf;

- uit al zijn macht voorkomen dat een ordening zó slecht zij, dat één volk geheel onderligt en de andere natie of groep er bovenop staat.

Het staatsbeleid moet zich toeleggen op het weren van een verschijnsel dat aanleiding kan geven tot het verwekken van onderlinge verdacht-makingen, of tot het uitlokken van onfaire strijd-methodes tussen de onderscheiden naties die binnen de Staat gevestigd zijn.

Het Staatsbeleid moet alles in het werk stellen opdat in de schoot van het Rijk de naties elkander zouden ontmoeten om eerlijk en open naar elkander te luisteren en om te trachten — op basis van **rechtvaardigheid** — elkander te verstaan.

Het Staatsbeleid moet zich inspannen om te voorkomen dat laffe plichtsverzaking zou leiden tot de te verwachten reacties van de natuur, d.i. dat, wanneer het Staatsbeleid weigerachtig blijft het bewuste volk zijn recht te schenken, de opgewekte natuur-krachten van de naties naar méér dan naar de handhaving en bescherming van hun recht zullen streven, en ook de verbrijzeling zullen willen van een Staatsbeleid dat tiranniek zijn bekrompenheid blijft botvieren.

Die reactie is trouwens gezond. Zij is niets anders dan het gebruikmaken van het natuurlijk recht op weerstand, recht dat voortvloeit uit de drang naar herstel van een rechtmatige orde, die geschonden en gekwetst wordt door een tegennatuurlijk beleidsimmobilisme.

Het Staatsbeleid moet er zich op toeleggen de verscheidenheid van de naties te eerbiedigen binnen de eenheid van het staatsapparaat, en de kultuurschenders in niets ontzien, zolang zij de natuurlijke verscheidenheid willen wurgen en zodoende het gehele staatsbestel bedreigen en ondermijnen.

En nu is het woord aan de Partijen-Politiek !

Elke hervorming door zwakke geesten uitgevoerd, zal een nieuwe hervorming vereisen.

Nooit zijn hervormingen het resultaat van uitsluitend kille verstandelijke overwegingen. Er is méér nodig: **BEZIELING** en **IDEALISME**.

Eerst uit de bezieling put de mens de nodige krachten tot persoonlijke opofferingen.

De verstandelijke overtuiging voert nog geenszins tot omzetting van inzicht in daden. Het gehele Brusselse Beeld is er de illustratie van . . .

De gezonde hervormingen brengen wellicht iets nieuws bij, maar vóór alles moeten ze iets ouds afschaffen.

Hervormingen moet men nooit overhaasten, nietwaar, Heren Ministers en Staatsministers ? . . . Veeleer moet men immers aan Regering en Partijbonzen de tijd laten tot vergeten van wat ze ooit wel eens beloofden . . .

Nochtans: wil men niet dat er van onderaf worde gerevolutioneerd, dan moet er van bovenaf worden gereformeerd !

MEMORANDUM

Buitenlandse zaken, buitenlandse handel, Europese zaken

Het Verbond van het Vlaams Oveheidspersoneel (V.V.O.) heeft een memorandum opgesteld ten gerieve van het Beleid en het Vlaamse Volk.

Het V.V.A. wenst zijn leden in te lichten omtrent de noden die sedert decennia „Vlaamse” zijn in het carrière milieu.

1. Het politiek belang van Buitenlandse Zaken voor de Vlaamse gemeenschap

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt door de Vlaamse publieke opinie nog steeds, en niet ten onrechte, beschouwd als een anti-Vlaams oligarisch bolwerk, waar de Vlaamse diplomaten en ambtenaren nog altijd in een minderheidspositie verkeren, zowel wat hun aantal als wat hun invloed betreft.

Men kan het zo stellen, dat de publieke opinie van oordeel is dat de Vlaamse gemeenschap geen of geen voldoende inspraak heeft in de Belgische buitenlandse politiek.

Dat men voor die toestand gevoelig is, blijkt duidelijk uit de geregeld weerkerende perscampagnes tegen dit Ministerie.

Men mag aannemen dat in de komende maanden, nu de publieke opinie in het Vlaamse land radikaler geworden is, de toestand op het Departement van Buitenlandse Zaken, nog van meer nabij zal worden gevolgd, én door de Vlaamse pers, én door de drukingsgroepen, én ook in het Parlement, waar in de voorbije legislatuur onafgebroken de ministers met parlementaire vragen en interpellaties werden bestookt.

De toestand op Buitenlandse Zaken zal tijdens de huidige legislatuur moeten gesaneerd worden. Gebeurt dat niet, dan kan men ervan overtuigd zijn, dat de Vlaamse ministers daarvoor verantwoordelijk zullen gesteld worden, alhoewel zij nog nooit het Departement hebben beheerd. Bij de komende regeringsvorming moeten derhalve waarborgen worden geëist in verband met dit Departement.

De beste waarborg — uiteindelijk de enige — is, dat voor de eerste maal sedert het ontstaan van België aan een Vlaams minister de portefeuille van Buitenlandse Zaken zou worden toegewezen.

Wat niet meer mag aanvaard worden, is de aanstelling van een Vlaams minister in een ondergeschikte positie. De ervaring heeft geleerd dat dit de slechtste oplossing is; de publieke opinie meent immers dat „hij” medeverantwoordelijk is voor de gang van zaken, terwijl hij in feite niet de minste invloed kan uitoefenen.

De vraag kan gesteld worden of er soms een banvloek bestaat tegen de aanduiding van een Vlaams minister van Buitenlandse Zaken. Het wordt hoog tijd dat dit eens duidelijk wordt gesteld.

Op 1 september van dit jaar moet volgens de wettelijke beschikkingen het taalevenwicht op het Departement van Buitenlandse Zaken verwezenlijkt zijn. Is dat niet het geval, dan mag men in het Vlaamse land reacties verwachten.

Het is ten slotte een feit, dat de belangrijkste sleutelfuncties bij het Departement van Buitenlandse Zaken

uitsluitend in handen zijn van Franstaligen of in het gunstigste geval van een bepaald soort Vlamingen die door de Franstaligen worden geduld.

Het taalevenwicht bereiken, zonder dat de Vlamingen medezeggenschap krijgen in de besluitvorming van de buitenlandse politiek, is een louter platonische voldoening. Daarin zou vrij vlug verandering kunnen gebracht worden, omdat de diplomaten toch geregeld verplaatst worden en het dus zou volstaan op een aantal posten enkele Vlamingen te benoemen. Wanneer een Vlaams Minister dat op korte tijd zou kunnen verwezenlijken, dan zou dat door de Vlaamse publieke opinie gunstig onthaald worden.

De aanstelling van een Vlaams minister is eveneens van groot belang voor het beeld dat men van de Belgische toestanden krijgt in het buitenland. Dat beeld is op dit ogenblik verre van objectief. Men kan bezwaarlijk beweren dat onze ambassades in het buitenland verkeerde informatie geven, maar in het algemeen is de informatie niet vrij te pleiten van een subjectief en tendentius karakter. Dat bleek nog eens overduidelijk uit rapporten over de reacties op de Leuvense crisis en over het Brusselse vraagstuk. Sommige ambassadeurs beperken zich tot de opmerking „men begrijpt ons niet meer in het buitenland”.

Anderen schrijven letterlijk het volgende:

„Tout de même, je manquerais à mes devoirs, en ne vous disant que la tâche d'un Ambassadeur de . . . Belgique n'est pas rendue plus aisée par ce dignitaire de l'Eglise qui fait acte politique d'allégeance à son peuple de Flandre et de Brabant flamand sans référence aux couleurs belges”.

In dergelijke omstandigheden is de objectieve berichtgeving in het buitenland over België niet verzekerd.

2. De grondslagen van het buitenlands beleid

Gezien het belang van een objectief image van België in het buitenland, en omwille van de politieke betekenis van het Departement van Buitenlandse Zaken voor de Vlaamse gemeenschap, moet thans geëist worden, dat, voor het eerst sedert het ontstaan van België, een minister van Buitenlandse Zaken aan Vlaamse zijde gekozen wordt die zijn beleid grondvest op gezonde democratische beginselen, die rekening houden met de belangen van beide Belgische gemeenschappen.

Voor de toepassing van die basisprincipes moeten in de administratie volgende stelregels aangenomen worden:

1. De democratisering van het beleid, m.a.w. de aanvaarding van de bijdrage van elkeen tot de opbouw, de voltooiing en de uitvoering van het buitenlands beleid uitsluitend overeenkomstig de bevoegdheid, de toewijding en de werkkraft van de betrokkene.

2. De volledige toepassing en uitwerking van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, zowel in het hoofdbestuur als in de buitenlandse diensten. Dat betekent:

a) voor de buitenlandse dienst:

- het taalevenwicht in het hiërarchisch kader zowel globaal als per niveau (administratieve klassen);
- de evenwichtige bezetting van de betrekkingen in de diplomatieke, konsulaire en permanente vertegenwoordigingen in het buitenland;

— maatregelen om het gebruik van beide landstalen in de buitenposten effectief mogelijk te maken (kennis van de tweede landstaal, aanstellingen van diplomatieke en konsulaire agenten, alsook van het uitvoerend personeel).

b) voor het hoofdbestuur:

- dat de administratieve diensten in staat moeten zijn de zaken in beide landstalen te behandelen;
- de evenwichtige aanwezigheid van ambtenaren van beide taalrollen en hun passende deelneming aan de opbouw van het beleid;
- dat het taalevenwicht in het hoofdbestuur niet verbroken mag worden door de aanwezigheid van al dan niet tijdelijk aan het hoofdbestuur toegevoegde ambtenaren van de buitenlandse dienst.

3. De volwaardige ontplooiing en gelijke kansen voor iedereen in de twee loopbanen (hoofdbestuur en buitenlandse dienst) in het Departement van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel:

a) de agenten van beide taalrollen der carrière buitenlandse dienst dienen op gelijkwaardige wijze in aanmerking te komen — mits inachtneming van de hiervoor sub 2. a) vermelde stelregel — voor de bezetting van de betrekkingen in de buitenlandse posten. Hun statutair voorzien verblijf in België dient derwijze te worden georganiseerd, dat de wederaanpassing aan de Belgische toestanden en de voorbereiding op hun volgende buitenlandse affectatie vlot kan verlopen.

De door de wet van 2 augustus 1963 i.v.m. de kennis der beide landstalen vereiste voorwaarden stellen een probleem voor het Departement van Buitenlandse Zaken.

Welke ook de oplossing zij die aan dat probleem wordt gegeven — een bijzonder tijdelijk of bijgevoegd kader — de inschakeling van ambtenaren van de buitenlandse carrière in de kaderfuncties van het hoofdbestuur dient nauwkeurig te worden bepaald. Er moet vermeden worden dat ambtenaren van de buitenlandse carrière in bepaalde functies van het hoofdbestuur te Brussel worden geblokkeerd en dat de loopbaan der ambtenaren van het hoofdbestuur nadelig wordt beïnvloed, door hen de toegang tot bepaalde leidende functies te bemoeilijken of zelfs te verhinderen.

b) in het hoofdbestuur dienen de specifiek tot die loopbaan behorende ambtenaren in te staan voor de continuïteit en stabiliteit van het administratief beheer.

Met uitzondering van bepaalde in het kader van het hoofdbestuur voorafgaandelijk aan te wijzen functies, waarvoor praktische ervaring in het buitenland wenselijk is (bv. directie van het personeel voor de buitenlandse dienst, inspectie der posten in het buitenland, protocol, eretekens, enz.) dienen de betrekkingen in het hoofdbestuur te worden toevertrouwd aan permanente ambtenaren van het centraal bestuur.

Aldus zullen de loopbaanmogelijkheden voor de centrale dienst op het Departement van Buitenlandse Zaken gelijk kunnen gemaakt worden aan de mogelijkheden die op andere Departementen bestaan.

(Slot in volgend nummer)

Uit de Gouwen

Antwerpen

Op 24 april 1968 overleed de heer Julius De Cavel, ir.B.B. en E.I. (Rijksuniversiteit Gent). Hij was een der eerste leden van het A.V.O.H.V. en lange tijd bestuurslid van het V.V.A.-Antwerpen.

Brabant

Voor het Festival van Vlaanderen kunnen wij tegen speciale voorwaarden abonnementen bezorgen. Brussel: 500 fr. i.p.v. 750 fr., en 350 fr. i.p.v. 500 fr.. Leuven: 150 fr. i.p.v. 250 fr.. Bestellen bij Herman van Dormael, Fonteinstraat 14, Lembeek, P.R. 693703, met duidelijke opgave van het verlangde.

Oost-Vlaanderen

De heer J. H. Moerkerk, voorzitter van de Amsterdamse afdeling van de jonge Nederlandse politieke partij Democraten '66 en assistent aan het Politicologisch Instituut van de stedelijke universiteit te Amsterdam, hield op 19 april te Gent een lezing over „Politieke Hervormingen in Nederland”.

Volgens de heer Moerkerk dankt D'66 zijn ontstaan (in september '66) en zijn succes vooral aan het gevoel van onbehagen bij de — vooral jonge — kiezers, over het gebrekkig functioneren van het democratisch stelsel. De Nederlandse kiezers bezitten geen werkelijke „inspraak” in het politiek leven, en de politieke beslissingen gebeuren uiteindelijk boven en zonder het medeweten van de kiezers. De verantwoordelijkheden van de politieke huishouding liggen volledig in het duister. Die toestand wordt echter niet meer aanvaard door de huidige generatie, die dank zij het genoten onderwijs en dank zij de groeiende invloed van de informatie-media, politiek mondig is geworden en bijgevolg rechtstreekser medezeggenschap en klaarheid wensen in het politieke leven.

Om aan dit verlangen tegemoet te komen, wenst D'66 het kiesstelsel te hervormen. D'66 eist dat de minister-president rechtstreeks door de kiezers zou worden gekozen (zoals in de U.S.A.), en dat de parlementsleden zouden worden verkozen volgens een distriktenstelsel, zoals in Denemarken, waar elk district drie vertegenwoordigers naar de Kamer kan sturen. De programma's van de partijen, maar vooral de eventuele compromissen met andere partijen, moeten vóór de verkiezingen worden bekend gemaakt en achteraf strikt worden nageleefd.

Naast dat alles wenst D'66 ook een doelmatiger werking van het parlementair apparaat en een deskundige, efficiënte aanpak van de problemen.

Afgezien van die structurele hervormingen van het politiek systeem in Nederland, heeft D'66 ook een eigen ideologie. Het dient echter gezegd, dat D'66 minder de nadruk legt op de ideologische aanpak van de problemen en de voorkeur geeft aan een pragmatische aanpak. Kort gezegd kan men de ideologische doelstellingen van D'66 samenvatten als een RADIKALE democratisering van het politieke leven. Dat behelst dan o.m. een grotere politieke inspraak van het kiezerskorps dank zij het bovenvermelde kiesstelsel, een radikale democratisering van het bedrijfsleven en van het leger, vrijheid van pers en vooral vrijheid van meningsuiting (dat laatste is niet opgenomen in de Nederlandse grondwet), nauwkeurige omschrijving van de taak en de macht van de politie, enz.. D'66 wil een breekijzer zijn in de traditionele en verzuilde politieke bindingen. Zij wil een soort politieke ontploffing veroorzaken, waaruit dan de politieke vernieuwing kan geboren worden.

Op internationaal gebied wenst D'66 de erkenning van de D.D.R. en de opnemng van kommunistisch China in de UNO. Toch wenst D'66 de NATO behouden te zien.

Na deze uiteenzetting van de heer Moerkerk, had nog een vruchtbare discussie plaats, waarin de spreker, onderlijnde dat D'66 de etiketten „links” en „rechts” vermijdt, maar toch wel „progressief” is. Echter niet kommunistisch, aangezien het kommunistisch systeem helemaal niet democratisch is.

Op deze vergadering werd ook een nieuw bestuur V.V.A.-Oost-Vlaanderen aan de aanwezigen voorgesteld. De heer De Facq, zopas verkozen tot volksvertegenwoordiger, heeft volgens de statuten ontslag genomen. Hij wordt, met goedkeuring van de aanwezigen, opgevolgd door J. Soenen. Dr. P. Hollaert is de nieuwe ondervoorzitter en mevrouw B. de Pecker wordt secretaris. Het bestuur zal later nog worden aangevuld.

AANGEZIEN HET V.V.A. IN ST.-NIKLAAS en omgeving over heel wat leden beschikt, zou het wellicht wenselijk zijn in die stad een plaatselijke afdeling „Land van Waas” op te richten.

Diegenen die de verantwoordelijkheid op zich willen nemen om de afdeling op te bouwen en te stimuleren, worden vriendelijk verzocht hun naam op te geven bij de heer J. Soenen, voorzitter V.V.A.-Oost-Vlaanderen, Boomstraat 10, Drongen.

Aanbevolen voor:

KREDIET
BELEGGINGEN
VERZEKERINGEN

Private Spaarkas

Gesticht in 1917

Guldenvlieslaan 83 - Brussel 6

N.V. CENTRALE HYPOTHEEK- EN VERZEKERINGSKAS

Alg. Beheerder: E. F. BRIEVEN